

Guia de Seminari – S5. Interculturalitat

Pla d'estudis	Màster en Educació
Itinerari	Ensenyament Especialitzat
Mòdul	M1. Necessitats Educatives Especials de l'Alumnat
Seminari	S5. Interculturalitat
Resultat(s) d'aprenentatge associat(s)	ME-E011-01 - Conèixer les necessitats educatives específiques de l'alumnat
Semestre	2025-2026 (1r)
Prof. responsable (@)	Ingrid Blanc Mercè Casals Solé
Modalitat	Semi-presencial
Llengua de docència	Català

1. Presentació del seminari

Aquest seminari té com a objectiu analitzar els desafiaments i oportunitats que planteja la diversitat cultural i la vulnerabilitat social dins dels centres educatius. S'abordaran conceptes clau com interculturalitat, inclusió, equitat educativa i risc social, així com estratègies pedagògiques per promoure entorns escolars més justos i cohesionats. El seminari combina una aproximació teòrica amb la reflexió crítica sobre pràctiques educatives reals, posant especial èmfasi en el paper del docent davant les desigualtats socials i culturals.

2. Continguts del seminari

- La interculturalitat en contextos educatius
- Vulnerabilitat social a l'escola
- Marc legal del risc social a Andorra

3. Metodologia

Les sessions presencials seran explicatives de conceptes bàsics i participatives fomentant el debat a classe. En aquestes sessions es presentaran també les activitats a realitzar en el marc d'aquest Seminari i es resoldran els dubtes que l'estudiantat pugui tenir sobre la seva realització

4. Avaluació

Competència: ME-E011		
Resultat d'Aprenentatge ME-E011-01. Identificar les necessitats educatives específiques de l'alumnat.		
Indicador	Evidència d'aprenentatge	Percentatge
Indicador 1: Identifica i descriu exemples concrets d'alumnes amb necessitats educatives específiques en diferents contextos. Indicador 2: Demostra comprensió dels factors que poden influir en les necessitats educatives específiques d'un alumne Indicador 3: Identifica les característiques principals de les necessitats educatives específiques, utilitzant terminologia adequada	Activitat 9	40%
Indicador 1: Identifica i descriu exemples concrets d'alumnes amb necessitats educatives específiques en diferents contextos. Indicador 2: Demostra comprensió dels factors que poden influir en les necessitats educatives específiques d'un alumne Indicador 3: Identifica les característiques principals de les necessitats educatives específiques, utilitzant terminologia adequada	Repte M1	60%

5. Recursos del seminari

El material que s'utilitza al Seminari és el següent:

Bibliografia bàsica

Angulo, A., Elorza, C., Méndez, Y., Sainz, A. y Martínez, P. (coord.) (2008). El maltrato entre iguales en Euskadi. Instituto vasco de Evaluación de investigación educativa. Gobierno Vasco. -
Arregui, A. y Martínez, P. (2012). El maltrato entre iguales en educación primaria y ESO. Instituto vasco de Evaluación e investigación educativa. Gobierno Vasco.
Avilés, José M^a (2003). Bullying. Intimidación y maltrato entre el alumnado. STEEEILAS.

- Ayllón, S. (2020). L'impacte persistent de la crisi en la pobresa Infantil. Observatori Social de "la Caixa". https://elobservatoriosocial.fundacionlacaixa.org/es/-/crisiseconomica-en-la-pobrezainfantil?p_l_back_url=%2Fes%2Fsearch%3Fq%3DAyll%25C3%25B3n
- Blau Amorós, A. et al. (2020). Guia d'acompanyament emocional. Direcció General d'Inclusió Educativa. Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. Generalitat Valenciana. https://ceice.gva.es/documents/169149987/169674754/Guia_acompanyament_emocinal.pdf/84a28fac-600f-4573-93ff-8836c85a3fda
- Boqué, C. i Led, P. (coord.) (2007). La convivència en els centres d'educació Infantil i primària. Generalitat de Catalunya. Departament d'educació.
- Campo, A. (2000). La Convivencia escolar. Valores que la sustenta. Praxis. - Colell, J. i Escudé, C. (2005). I tu, què hi pots fer?. Maltractament entre iguals: viure i conviure a l'ESO. <http://www.xtec.cat/jcolell>
- Centre de Recerca Sociològica del Principat d'Andorra. (2014). La pobresa i l'exclusió social. Centre de Recerca Sociològica del Principat d'Andorra. Observatori primer semestre 2021. <https://www.iea.ad/cres>
- Departament d'Educació i Universitats. Generalitat de Catalunya (2006). Atenció educativa a l'alumnat que pateix malalties prolongades. https://educacio.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/guiafamilies/malaltiesprolongades/guia_per_families_malalties_prolongades.pdf
- Departament d'Estudis i Estadística. (2019). Estadística sobre risc de pobresa i exclusió social Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya. Enquesta de convivència escolar i seguretat a Catalunya (ECESC), curs 2005-2006.
- Eurostat - The European Union Statistics on Income and Living Conditions (EUSILC).(2018). <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home>
- Fernández Baena, J. (2007). Estrés, Riesgo Familiar e inadaptación socioemocional y escolar en la infancia. Tesis Doctoral. Departamento de Psicología Evolutiva y de la Educación. Universidad de Málaga.
- García García, M. (2019). Absentisme i abandonament escolar: eines i estratègies per la seva prevenció i reducció. Oficina de Planificació educativa. Gerència de Serveis d'Educació. Àrea de Cultura, Educació i Esports. Diputació de Barcelona.
- Giner, S., Lamo Espinosa, E. y Torres, C.(2013). Diccionario de Sociología. Alianza Editorial.
- Instituto Nacional de Estadística. Encuesta de Condiciones de Vida (2020). https://ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736176807&menu=ultiDatos&idp=1254735976608
- Organización Mundial de la Salud (2002). Informe mundial sobre la violencia y la salud: resumen. Organización Panamericana de la Salud. Oficina Regional para las Américas de la Organización Mundial de la Salud.
- Olweus, D. (1998). Conductas de acoso y amenazas entre escolares. Editorial Morata.
- Ortega Ruiz, R. y colaboradores (1998). La convivencia escolar: qué es y cómo abordarla. Programa educativo de Prevención de Maltrato entre compañeros y compañeras. Consejería de Educación y Ciencia. Junta de Andalucía.
- Salmivalli, C., Huttunen, A. y Lagerspetz, K. (1997). Peer networks and bullying in schools. Scandinavian Journal of Psychology, 38 (4), 305-312. - UNICEF. Infancia en datos. <https://www.unicef.es/> - UNICEF. CRES. IEA. Observatori de la Infancia 2021

La Caixa. Observatori social. <https://elobservatoriosocial.fundacionlacaixa.org/ca//>

Urmeneta, M. (2011). Aulas hospitalarias: una educación singular. Aula de Innovación Educativa (202), 10-14. <http://www.acpeah.org/sites/default/files/related/AU20204.pdf>

MARC LEGAL ANDORRA

- Constitució del Principat d'Andorra (BOPA 24, any 5, 04 de maig de 1993) - <https://www.bopa.ad/bopa/005024/Documents/7586.pdf>

Drets dels Infants

- Ratificació de la Convenció sobre els drets de l'infant (BOPA 7, any 8, 24 de gener de 1996) <https://www.bopa.ad/bopa/008007/Documents/8D6A.pdf>
- Conveni del Consell d'Europa sobre la protecció dels infants contra l'explotació i l'abús sexual, del 25 d'octubre del 2007 (BOPA 14, any 26, 19 de febrer de 2014) <https://www.bopa.ad/bopa/026014/Documents/847E2.pdf>
- Llei 14/2019, del 15 de febrer, qualificada dels drets dels infants i els adolescents (BOPA 27, any 2019, 20 de març 2019) https://www.bopa.ad/bopa/031027/Documents/CGL20190312_14_02_50.pdf

Drogodependències

- Decret pel qual s'aprova el Pla nacional contra les drogodependències (BOPA 38, any 16, 16 de juny del 2004). <https://www.bopa.ad/bopa/016038/Documents/3683A.pdf>

Protocols infants en perill

- Protocol d'actuació en casos d'infants en perill (BOPA 41, any 17, 11 de maig del 2005) <https://www.bopa.ad/bopa/017041/Pagines/3D35A.aspx>
- Decret de l'11-11-2020 d'aprovació del Reglament regulador del procediment d'actuació immediata en casos d'evidència o sospita fonamentada d'abús, agressió sexual o maltractament físic agut contra infants i adolescents i el Protocol (PAI) (BOPA 135, any 2020, 18 de novembre del 2020) https://www.bopa.ad/bopa/032135/Pagines/GR20201117_13_28_24.aspx
- Decret de l'11-11-2020 d'aprovació del Reglament regulador del procediment de notificació i actuació social de les situacions de risc dels infants i els adolescents i el Protocol (PAS) (BOPA 135, any 2020, 18 de novembre del 2020) https://www.bopa.ad/bopa/032135/Documents/GR20201117_13_29_34.pdf

Absentisme escolar

- Decret de modificació del decret de prevenció i tractament de d'absentisme escolar als centres educatius del Principat d'Andorra (BOPA 72, any 20, 24 de setembre del 2008) <https://www.bopa.ad/bopa/020072/Documents/5658E.pdf>
- Nou Decret de prevenció i tractament de d'absentisme escolar als centres educatius del Principat d'Andorra (BOPA 29, any 2019, 27 de març del 2019) - https://www.bopa.ad/bopa/031029/Documents/GD20190321_12_39_07.pdf

Assetjament escolar

- Decret de prevenció i tractament de situacions d'assetjament escolar als centres educatius del Principat d'Andorra (BOPA 58, any 206, 12 d'octubre del 2016)

[https://www.bopa.ad/bopa/028058/Documents/GD20161007_09_42_06\(2016-10-07_12-07-56_89855\).pdf](https://www.bopa.ad/bopa/028058/Documents/GD20161007_09_42_06(2016-10-07_12-07-56_89855).pdf)

Aquesta obra està subjecta a una llicència de *Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons*